

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRUNG TÂM THÔNG TIN CÔNG NGHIỆP VÀ THƯƠNG MẠI

BÀI VIẾT THÁNG 4/2026

**Nâng tầm quan hệ thương mại chiến lược với Nga trong bối cảnh
địa chính trị thế giới biến động**

Thuộc nhiệm vụ:

**Truyền thông về các chính sách, giải pháp, hoạt động nhằm phát triển
xuất nhập khẩu và công tác hội nhập, tận dụng cam kết quốc tế trên các bản tin
và trang thông tin điện tử của Trung tâm Thông tin Công nghiệp và Thương mại**

Hà Nội, tháng 4/2026

Nâng tầm quan hệ thương mại chiến lược với Nga trong bối cảnh địa chính trị thế giới biến động

Trong bối cảnh địa chính trị toàn cầu đầy biến động, quan hệ đối tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Liên bang Nga vẫn giữ vững sự bền bỉ. Dù kim ngạch xuất khẩu sang Nga có sự sụt giảm nhẹ trong quý I/2026, nhưng sự bứt phá mạnh mẽ của dòng hàng nhập khẩu phục vụ sản xuất và năng lượng đã khẳng định tính bổ trợ chặt chẽ giữa hai nền kinh tế.

Theo số liệu của Cục Hải quan, kim ngạch xuất nhập khẩu giữa Việt Nam và Liên bang Nga trong 3 tháng đầu năm 2026 đạt hơn 1,13 tỷ USD, tăng 2,01% so với cùng kỳ năm trước. Cán cân thương mại hiện nghiêng về trạng thái nhập siêu ở mức 83,57 triệu USD khi Nga trở thành nguồn cung chiến lược về nguyên liệu thô và năng lượng cho Việt Nam - yếu tố then chốt để duy trì bền vững cho các ngành công nghiệp nội địa.

Về xuất khẩu

Dù kim ngạch xuất khẩu sang Nga trong quý 1/2026 giảm nhẹ 3,65% do những khó khăn về logistics và chi phí vận chuyển tăng cao, cơ cấu hàng hóa xuất khẩu vẫn ghi nhận nhiều điểm sáng từ nhóm nông sản và thực phẩm chế biến. Cà phê tiếp tục giữ vị thế mặt hàng xuất khẩu thế mạnh hàng đầu khi đạt 154,58 triệu USD, chiếm 29,41% tỷ trọng tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa sang Nga dù có sự điều chỉnh giảm nhẹ 6,51% so với cùng kỳ năm trước. Xuất khẩu rau quả và hạt tiêu cũng đều có mức tăng trưởng ấn tượng.

Ngoài ra, mặt hàng sắt thép tạo đột biến với kim ngạch xuất khẩu quý 1/2026 tăng gấp 8,3 lần so với cùng kỳ quý 1/2025 do Nga đang đẩy mạnh đa dạng hóa nguồn cung thép từ các thị trường thay thế khi bị hạn chế tiếp cận từ thị trường truyền thống, và Việt Nam đã tận dụng thành công cơ hội này nhờ năng lực sản xuất thép đặc biệt.

Ngược lại, các nhóm hàng tiêu dùng như dệt may, giày dép hay đồ chơi sụt giảm mạnh, phản ánh rõ xu hướng của thị trường Nga trong tình hình mới là ưu tiên nhập khẩu hàng hóa thiết yếu và thắt chặt chi tiêu đối với nhóm không thiết yếu.

Về nhập khẩu

Nhập khẩu hàng hóa từ Nga tiếp tục xu hướng tăng với cơ cấu các mặt hàng nhập khẩu dịch chuyển tập trung ở các nguyên liệu đầu vào. Cụ thể, kim ngạch nhập khẩu than trong 3 tháng đầu năm nay chiếm tới 45,48% tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hóa từ Nga, đạt 277,02 triệu USD, tăng 34,32% so cùng kỳ năm ngoái. Kim ngạch nhập khẩu kim loại thường khác tăng mạnh 337,83%, chất dẻo nguyên liệu tăng 23,13%. Chỉ tính riêng trị giá nhập khẩu 3 nhóm hàng gồm than, kim loại và chất dẻo đã chiếm tới 59,03% tổng kim ngạch nhập khẩu từ Nga trong quý 1/2026.

Về triển vọng

Thương mại hai chiều giữa Nga và Việt Nam trong quý 1/2026 khép lại với những tín hiệu tích cực, khẳng định rằng dù trong bối cảnh địa chính trị phức tạp, Việt Nam và Nga vẫn đang tìm thấy những điểm chung để cùng phát triển, biến thách thức thành cơ hội trong kỷ nguyên hợp tác mới.

Chuyến thăm chính thức Liên bang Nga của Thủ tướng Chính phủ và đoàn đại biểu cấp cao vào tháng 3/2026 vừa qua đã đặt nền móng cho hợp tác chiến lược bền vững, hướng tới tầm nhìn trăm năm. Các dự án trong lĩnh vực năng lượng, đặc biệt là điện gió ngoài khơi với sự tham gia của các tập đoàn Nga như Rosatom và Zarubezhneft, hứa hẹn tạo ra những đột phá mới.

Dù còn phải đối mặt với thách thức từ xung đột Nga - Ukraine và căng thẳng Trung Đông – những biến số làm gia tăng chi phí vận tải - nhưng triển vọng phục hồi thương mại song phương của Nga và Việt Nam vẫn rất khả quan nếu các nút thắt logistics được tháo gỡ.

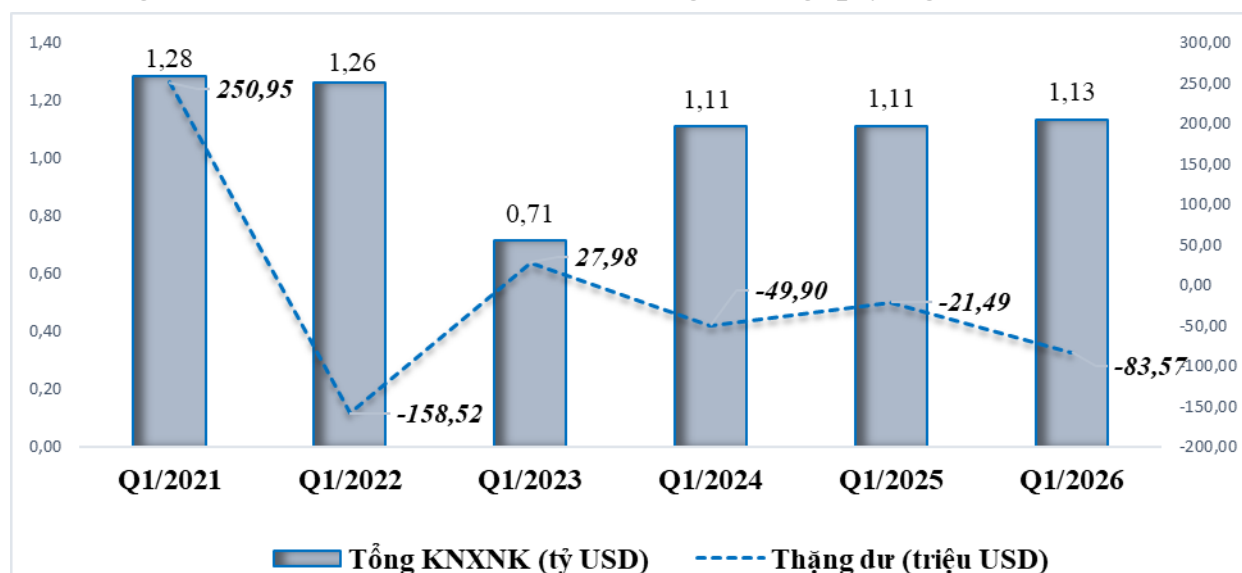
Nội dung bài viết:

Thương mại hai chiều của Nga - Việt Nam

Quan hệ hữu nghị Việt Nam - Liên bang Nga là mối quan hệ có nền tảng truyền thống lâu đời, được vun đắp suốt 75 năm kể từ ngày 30/01/1950 thiết lập quan hệ ngoại giao giữa hai nước đến nay, hiện đã chuyển mình thành mối quan hệ đối tác chiến lược toàn diện thực chất.

Tuy các thách thức về thanh toán quốc tế và logistics vẫn hiện hữu, dòng chảy thương mại của Nga và Việt Nam không bị gián đoạn với sự hỗ trợ thuận lợi từ Hiệp định thương mại tự do Kinh tế Á - Âu (EAEU), các doanh nghiệp Việt Nam cũng chủ động tìm kiếm các kênh thanh toán thay thế và mở rộng các tuyến vận tải trực tiếp.

Thương mại hai chiều của Việt Nam và Nga trong quý I giai đoạn 2021-2026

Nguồn: Cục Hải quan Việt Nam

Theo số liệu của Cục Hải quan, dù thương mại quốc tế đang chịu ảnh hưởng bởi các yếu tố địa chính trị phức tạp và khó khăn về logistics, nhưng kim ngạch xuất nhập khẩu giữa Nga và Việt Nam vẫn đạt hơn 1,13 tỷ USD trong quý 1/2026, tăng 2,01% so với cùng kỳ năm trước. Trong đó, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam sang Nga đạt gần 525,52 triệu USD và kim ngạch nhập khẩu hàng hóa từ Nga đạt 609,08 tỷ USD.

Theo đó, cán cân thương mại của Việt Nam với Nga nghiêng về nhập siêu ở mức 83,57 triệu USD. Tình trạng nhập siêu này gắn liền với chu kỳ sản xuất và

biến động giá cả thế giới bởi Nga đang trở thành nguồn cung quan trọng cho các mặt hàng nguyên liệu thô và năng lượng của Việt Nam.

Xuất khẩu hàng hóa sang Nga: Nông sản giữ vai trò "trụ cột chính"

Trở ngại lớn nhất đối với hoạt động xuất khẩu hàng hóa sang Nga là khó khăn trong hệ thống vận tải, logistics xuyên quốc gia và chi phí vận chuyển tăng cao do những bất ổn địa chính trị, khiến kim ngạch xuất khẩu sang Nga trong tháng 3/2026 giảm 8,6% so với cùng tháng 3/2025 và tổng kim ngạch xuất khẩu trong cả 3 tháng đầu năm 2026 giảm 3,65% so với cùng kỳ năm trước.

Cơ cấu các mặt hàng xuất khẩu sang Nga hiện tập trung chủ yếu ở các nhóm hàng nông sản và thực phẩm chế biến. Mặc dù giảm nhẹ 6,51% so với quý I/2025 nhưng kim ngạch xuất khẩu cà phê sang thị trường này trong quý 1/2026 vẫn chiếm đến 29,41% tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam sang Nga, đạt 154,58 triệu USD. Kim ngạch xuất khẩu thủy sản chiếm tỷ trọng 9,22%, đạt 48,47 triệu USD, tăng 0,55% so với 3 tháng đầu năm 2025.

Thậm chí, xuất khẩu nhiều mặt hàng nông sản khác còn có mức tăng trưởng cao. Trị giá xuất khẩu các loại rau quả sang Nga trong tháng 3/2026 tăng tới 106,43% so với tháng 2/2026 và tăng 76,06% so với tháng 3/2025, đạt 9,03 triệu USD, đưa tổng trị giá xuất khẩu nhóm hàng này trong 3 tháng đầu năm nay lên 19,8 triệu USD, tăng 57,29% so với cùng kỳ năm ngoái. Tương tự, trị giá xuất khẩu hạt tiêu tháng 3/2026 tăng đến 147,56% so với tháng 2/2026 và 20,57% so với tháng 3/2025, góp phần làm tổng trị giá xuất khẩu hạt tiêu sang Nga trong quý I/2026 tăng 30,3% so với quý 1/2025...

Ngoài các mặt hàng nông sản, sắt thép là mặt hàng xuất khẩu tăng đột biến với kim ngạch xuất khẩu trong tháng 3/2026 tăng gấp 9,6 lần so với cùng tháng 3/2025 và kim ngạch xuất khẩu trong cả quý 1/2026 tăng gấp 8,3 lần so với cùng kỳ quý 1/2025. Chịu ảnh hưởng từ các lệnh trừng phạt quốc tế và áp lực địa chính trị, Nga bị hạn chế trong việc tiếp cận các nguồn cung thép truyền thống từ các thị trường châu Âu, thúc đẩy các doanh nghiệp Nga chủ động tìm kiếm và đa dạng hóa nguồn cung từ các thị trường thay thế, đáp ứng nhu cầu nhập khẩu nguyên liệu công nghiệp của Nga trong giai đoạn chuỗi cung ứng bị gián đoạn. Việt Nam trở thành lựa chọn tiềm năng do có năng lực sản xuất thép công nghiệp và thép đặc biệt đang trên đà phát triển mạnh.

Kim ngạch xuất khẩu các mặt hàng sang Nga trong tháng 3 và quý 1/2026

Tên nhóm/mặt hàng	T3/2026 (triệu USD)	So T2/2026 (%)	So T3/2025 (%)	3T/2026 (triệu USD)	So 3T/2025 (%)	Tỷ trọng (%)
KNXK	182,00	21,92	-8,6	525,52	-3,65	100,00
Cà phê	48,98	22,22	-31,21	154,58	-6,51	29,41
Hàng dệt, may	15,06	-12,43	-46,43	55,52	-52,13	10,57
Hàng thủy sản	20,16	57,93	5,74	48,47	0,55	9,22
Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác	15,77	65,52	-14,26	37,44	-24,62	7,12
Hàng rau quả	9,03	106,43	76,06	19,80	57,29	3,77
Hạt điều	5,23	26,75	11,33	14,00	10,46	2,66
Hạt tiêu	3,75	147,56	20,57	8,37	30,3	1,59
Sản phẩm từ chất dẻo	2,71	60,79	11,34	6,32	-3,33	1,20
Bánh kẹo và các sản phẩm từ ngũ cốc	2,19	75,27	-11,89	5,70	6,48	1,08
Sản phẩm từ cao su	1,56	100,74	63,39	3,22	17,74	0,61
Cao su	1,37	54,7	-63,1	3,16	-62,39	0,60
Giày dép các loại	1,18	73,94	-43,54	2,96	-28,58	0,56
Sắt thép các loại	1,54	128,19	961,95	2,63	833,43	0,50
Túi xách, ví, vali, mũ và ô dù	0,74	-49,18	-16,6	2,49	5,04	0,47
Chè	0,93	81,7	16,46	2,49	-15,63	0,47
Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện	0,87	60,12	33,3	2,21	22,93	0,42
Gỗ và sản phẩm gỗ	0,33	-27,22	-18,1	0,97	-22,3	0,18
Gạo	0,20	-12,87	-44,7	0,73	-25,82	0,14
Đồ chơi, dụng cụ thể thao và bộ phận	0,09	-56,59	-91,64	0,52	-78,06	0,10
Sản phẩm mây, tre, cói và thảm	0,06	36,89	159,28	0,16	97,84	0,03
Sản phẩm gốm, sứ	0,07		-39,6	0,16	-22,01	0,03

Nguồn: Tính toán từ số liệu của Cục Hải quan Việt Nam

Ngược lại, các mặt hàng xuất khẩu thể mạnh trước đây như dệt may và cao su lại sụt giảm mạnh. Tính chung trong quý I/2026, trị giá xuất khẩu hàng dệt may đã giảm 52,13% so với cùng kỳ năm ngoái. Trị giá xuất khẩu giày dép cũng giảm 28,58%, gỗ và sản phẩm gỗ giảm 22,3%, đồ chơi và dụng cụ thể thao giảm 78,06%...

Có thể thấy, trong tình hình mới, Nga ưu tiên nhập khẩu các mặt hàng thực phẩm thiết yếu (rau quả, hạt tiêu, hạt điều...) và thắt chặt chi tiêu đối với các mặt hàng không thiết yếu như hàng dệt may, đồ gỗ, hay dụng cụ thể thao...

Nhập khẩu nguyên nhiên liệu tăng cao

Nhập khẩu hàng hóa từ Nga có xu hướng tăng trong 2 năm trở lại đây với kim ngạch nhập khẩu năm 2024 tăng 19,01% so với năm 2024, kim ngạch nhập khẩu năm 2025 tăng 11,58% so với năm 2024 và kim ngạch nhập khẩu trong riêng quý 1/2026 cũng đã tiếp tục tăng 7,44% so với quý 1/2025. Cơ cấu các mặt hàng nhập khẩu từ Nga cho thấy rõ sự dịch chuyển tập trung vào nguyên liệu đầu vào cho sản xuất công nghiệp và năng lượng.

Tính chung 3 tháng đầu năm nay:

+ Kim ngạch nhập khẩu than chiếm tới 45,48% tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hóa từ Nga, đạt 277,02 triệu USD, tăng 34,32% so với cùng kỳ năm ngoái phản ánh nhu cầu cấp thiết về nguyên liệu đầu vào cho các nhà máy nhiệt điện và ngành công nghiệp nặng. Việc nhập khẩu ổn định mặt hàng này từ Nga giúp giảm thiểu rủi ro thiếu hụt năng lượng, hỗ trợ trực tiếp cho an ninh năng lượng quốc gia, đồng thời khẳng định vai trò là nhà cung cấp năng lượng quan trọng của Nga cho các nhà máy điện và luyện kim Việt Nam.

+ Kim ngạch nhập khẩu kim loại thường khác đạt 43,01 triệu USD, tăng đến 337,83% so với cùng kỳ năm trước, thể hiện nhu cầu nguyên liệu cho ngành cơ khí chế tạo trong nước đang hồi phục mạnh mẽ.

+ Kim ngạch nhập khẩu chất dẻo nguyên liệu - đầu vào quan trọng cho ngành công nghiệp nhựa, bao bì, và linh kiện điện tử - cũng tăng 23,13%, đạt 39,49 triệu USD, chiếm 6,48% tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hóa từ Nga.

Trị giá nhập khẩu ba nhóm hàng nguyên nhiên liệu kể trên đã chiếm tới 59,03% tổng kim ngạch nhập khẩu các mặt hàng từ Nga trong quý 1/2026.

Kim ngạch nhập khẩu các mặt hàng từ Nga trong tháng 3 và quý 1/2026

Mặt hàng	T3/2026 (triệu USD)	So T2/2026 (%)	So T3/2025 (%)	3T/2026 (triệu USD)	So 3T/2025 (%)	Tỷ trọng (%)
<i>Kim ngạch nhập khẩu</i>	252,99	26,72	43,33	609,08	7,44	100,00
Than các loại	115,96	35,01	74,62	277,02	34,32	45,48
Kim loại thường khác	17,25	31,63	258,38	43,01	337,83	7,06
Chất dẻo nguyên liệu	12,23	-32,13	-3,05	39,49	23,13	6,48
Phân bón các loại	13,41	-43,27	-47,38	38,28	-53,7	6,28
Hóa chất	10,57	47,28	61,14	22,68	9,81	3,72
Hàng thủy sản	6,40	24,48	12,49	20,20	20,27	3,32

Mặt hàng	T3/2026 (triệu USD)	So T2/2026 (%)	So T3/2025 (%)	3T/2026 (triệu USD)	So 3T/2025 (%)	Tỷ trọng (%)
Dược phẩm	10,11	308,29	166,19	15,55	22,68	2,55
Gỗ và sản phẩm gỗ	4,19	75,54	43,66	8,63	36,9	1,42
Linh kiện, phụ tùng ô tô	0,88	1464,17	-63,2	7,83	167,72	1,29
Cao su	2,43	-15,96	-39,2	7,70	-33,7	1,26
Giấy các loại	1,36	-14,88	964,66	4,95	933,31	0,81
Sản phẩm từ sắt thép	0,50	-87,33	-64,54	4,55	-61,06	0,75
Lúa mì	0,48	-38,06	-59,79	4,11	-88,07	0,67
Ô tô nguyên chiếc các loại	0,00	-100		3,20	-60,78	0,52
Quặng và khoáng sản khác	0,40	714,48	-67,65	2,69	-79,41	0,44
Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác	1,37	136,24	8,64	2,66	-50,17	0,44
Sản phẩm khác từ dầu mỏ	0,18	-47,94	228,71	0,66	-86,47	0,11
Sản phẩm hóa chất	0,28	22,23	41,97	0,63	5,18	0,10
Phương tiện vận tải khác và phụ tùng	0,40	168,79	-36,44	0,59	-47,91	0,10

Nguồn: Tính toán từ số liệu của Cục Hải quan Việt Nam

Như vậy, mặc dù ở trạng thái nhập siêu trong cán cân thương mại với Nga, nhưng việc Việt Nam tăng nhập khẩu than, kim loại, chất dẻo nguyên liệu... từ Nga đóng vai trò quan trọng trong việc đảm bảo an ninh năng lượng cho sản xuất, ổn định nguồn cung nguyên liệu đầu vào cho các ngành xuất khẩu chủ lực khác của Việt Nam sang Mỹ hay EU. Đồng thời, khi nhập khẩu các mặt hàng nguyên nhiên liệu đó từ Nga với mức giá cạnh tranh, các doanh nghiệp có thể tối ưu hóa chi phí sản xuất, từ đó nâng cao năng lực cạnh tranh cho hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam trên trường quốc tế.

Triển vọng

Từ ngày 22 đến ngày 25/3/2026, Thủ tướng Chính phủ và đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam đã thăm chính thức Liên bang Nga. Chuyến thăm đã đạt được kết quả nhiều mặt, thực chất, đáp ứng tất cả các mục đích và yêu cầu đã đề ra, không chỉ làm sâu sắc hơn quan hệ truyền thống, thủy chung, mà góp phần định vị lại và nâng tầm toàn diện hợp tác Việt Nam – Nga với tầm nhìn trăm năm. Trong bối cảnh an ninh năng lượng thế giới đang gặp khó khăn do xung đột ở khu vực Trung Đông, việc nâng tầm toàn diện các lĩnh vực hợp tác song phương, trong đó có lĩnh

vực năng lượng, dầu khí, đặt nền móng cho hợp tác chiến lược giữa hai nước trong nhiều lĩnh vực quan trọng, tạo đột phá trong kỷ nguyên phát triển mới.

Tiếp đó, ngày 8/4/2026, Thứ trưởng Bộ Công Thương Nguyễn Hoàng Long cũng đã tiếp và làm việc với hai tập đoàn lớn của Nga là Zarubezhneft và Rosatom về phát triển điện gió ngoài khơi, tập trung vào quy trình đầu tư và nội địa hóa. Tập đoàn Rosatom với 7 năm kinh nghiệm trong lĩnh vực năng lượng tái tạo cam kết sẽ cung cấp công nghệ tiên tiến để góp phần đảm bảo an ninh năng lượng, giúp hệ thống tránh khỏi các tác động tiêu cực từ bên ngoài.

Có thể thấy triển vọng thương mại Việt - Nga giai đoạn tới được xây dựng trên một nền tảng chính trị vững chắc hơn bao giờ hết. Chuyến thăm chính thức Liên bang Nga của lãnh đạo cấp cao Việt Nam vào tháng 3/2026 đã tái khẳng định mục tiêu đưa quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện đi vào chiều sâu, thực chất. Khi sự tin cậy chính trị đạt mức cao nhất, các rào cản về cơ chế và chính sách thương mại sẽ dần được tháo gỡ, tạo hành lang thông thoáng cho dòng chảy hàng hóa và vốn đầu tư.

Tuy xuất khẩu hàng hóa sang Nga trong quý 1/2026 giảm nhẹ, nhưng Nga vẫn là thị trường quan trọng tại khu vực Á - Âu với dư địa tăng trưởng lớn. Nếu các vấn đề về vận tải được cải thiện, xuất khẩu nông sản và thực phẩm Việt Nam sẽ phục hồi nhờ nhu cầu tiêu dùng ổn định tại Nga. Về hoạt động nhập khẩu, dự báo kim ngạch nhập khẩu nhóm hàng nguyên nhiên liệu từ Nga vẫn sẽ tiếp tục tăng để đáp ứng nhu cầu sản xuất trong nước và đảm bảo an ninh năng lượng.

Sự tham gia của các tập đoàn khổng lồ như Zarubezhneft và Rosatom trong các dự án điện gió ngoài khơi và năng lượng sạch tại Việt Nam không chỉ đảm bảo an ninh năng lượng mà còn mở ra một chương mới trong hợp tác công nghệ cao. Việc Nga duy trì vị thế nhà cung cấp Than hàng đầu (chiếm hơn 45% kim ngạch nhập khẩu trong quý 1/2026) cho thấy Nga sẽ tiếp tục là "hậu phương" nguyên liệu vững chắc cho nền sản xuất Việt Nam trong nhiều thập kỷ tới.

Về hoạt động xuất khẩu, khi các thị trường phương Tây hạn chế giao thương với Nga, đây lại là cơ hội cho hàng hóa Việt Nam. Nga đang có nhu cầu cực lớn về thực phẩm, rau quả và gia vị mà Việt Nam có lợi thế. Tốc độ tăng trưởng 57,29% của nhóm hàng rau quả trong quý 1/2026 mới chỉ là bước khởi đầu. Dự báo xuất khẩu nông sản chính ngạch sẽ bùng nổ khi các nghị định thư về kiểm dịch thực vật được hoàn thiện.

Việc xuất khẩu sắt thép tăng đột biến gấp 8,3 lần trong quý đầu năm 2026 cũng cho thấy Nga đang chuyển hướng tìm kiếm nguồn cung nguyên liệu công nghiệp từ Việt Nam. Đây là tiền đề để các doanh nghiệp thép Việt Nam chiếm lĩnh thị phần tại quốc gia rộng lớn này.

Dù hiện tại Việt Nam đang nhập siêu từ Nga, nhưng xu hướng này được dự báo sẽ dịch chuyển theo hướng cân bằng hơn trong giai đoạn 2026-2030. Khi các dự án đầu tư của Nga tại Việt Nam đi vào hoạt động ổn định và các mặt hàng nông sản Việt Nam thâm nhập sâu vào các chuỗi siêu thị tại Moscow, St. Petersburg, kim ngạch xuất khẩu sẽ có sự bứt phá mạnh mẽ.

Song, nếu xung đột Nga - Ukraine và căng thẳng Trung Đông kéo dài, chi phí vận tải sẽ là biến số lớn nhất làm chậm tốc độ tăng trưởng thương mại hai chiều giữa Nga và Việt Nam. Theo đó, xu hướng phát triển các tuyến đường sắt liên vận quốc tế xuyên qua Trung Quốc sang Nga đang được đẩy mạnh để thay thế các tuyến đường biển đầy rủi ro và chi phí cao.

Để tận dụng hiệu quả những thuận lợi đang có:

- Doanh nghiệp Việt Nam nên chú trọng vào việc đa dạng hóa các tuyến vận tải (logistics) để giảm thiểu rủi ro biến động giá và thời gian giao hàng; nghiên cứu các tuyến đường sắt liên vận quốc tế Việt Nam - Trung Quốc - Nga - Châu Âu - đây là giải pháp thay thế tối ưu cho đường biển trong bối cảnh các điểm nóng địa chính trị làm tăng cước phí tàu biển. Việc chuyển hướng sang đường sắt có thể giúp giảm thời gian vận chuyển xuống còn 15-20 ngày thay vì 45-60 ngày như đường thủy.

- Ngoài ra, khuyến khích các doanh nghiệp lớn của Việt Nam đầu tư xây dựng hệ thống kho lạnh, trung tâm logistics tại các đầu mối giao thông lớn của Nga như Moscow, Saint Petersburg hay Vladivostok để chủ động phân phối hàng hóa.

- Doanh nghiệp Việt Nam cũng cần tận dụng tối đa các ưu đãi từ Hiệp định Việt Nam - EAEU, đồng thời chủ động tìm hiểu các nền tảng thương mại điện tử tại Nga như Wildberries hay Ozon để tiếp cận trực tiếp người tiêu dùng, giảm bớt chi phí trung gian và logistics truyền thống. Sự xâm nhập của các nền tảng Wildberries và Ozon nói trên vào thị trường Việt Nam sẽ giúp hàng tiêu dùng, dệt may Việt Nam tiếp cận trực tiếp 145 triệu người tiêu dùng Nga mà không cần qua quá nhiều khâu trung gian, từ đó giảm giá thành và tăng sức cạnh tranh.

- Rủi ro thanh toán quốc tế là rào cản tâm lý lớn cho doanh nghiệp. Vì vậy, nghiên cứu thanh toán bằng đồng nội tệ (VND và Ruble) thông qua hệ thống ngân hàng liên doanh (VRB) hoặc các kênh thanh toán thay thế an toàn. Việc giảm phụ thuộc vào các đồng ngoại tệ mạnh giúp doanh nghiệp tránh được rủi ro tỷ giá và các lệnh trừng phạt tài chính toàn cầu. Nhà nước cũng cần có các gói bảo hiểm hỗ trợ doanh nghiệp xuất khẩu sang Nga để giảm thiểu rủi ro khi đối tác gặp khó khăn về tài chính hoặc do biến động chính trị đột ngột.

- Nga là quốc gia có tỷ lệ người dân sử dụng internet và mua sắm trực tuyến rất cao. Theo đó, cần hỗ trợ doanh nghiệp đưa hàng hóa lên các sàn TMĐT lớn nhất Nga như Wildberries, Ozon, hay Yandex Market; Tổ chức các triển lãm chuyên đề định kỳ theo hình thức trực tiếp kết hợp trực tuyến để kết nối B2B (doanh nghiệp với doanh nghiệp), giúp nhà nhập khẩu Nga trực tiếp kiểm chứng chất lượng hàng hóa Việt Nam.

- Thị trường Nga ngày càng khắt khe về tiêu chuẩn kỹ thuật. Do vậy, doanh nghiệp cần từ bỏ tư duy tiểu ngạch, tập trung hoàn thiện các chứng chỉ chất lượng theo tiêu chuẩn của Liên minh Kinh tế Á - Âu (EAEU), đặc biệt là các quy định về vệ sinh an toàn thực phẩm, mã số vùng trồng và truy xuất nguồn gốc cho nông sản; Đầu tư các nhà máy chế biến nông sản, thực phẩm ngay tại các đặc khu kinh tế của Nga, vì việc sản xuất tại chỗ không chỉ giúp giảm chi phí vận chuyển mà còn giúp hàng hóa được dán nhãn sản xuất tại EAEU, dễ dàng lưu thông toàn khối.